

BULETIN DE AVERTIZARE Nr. 56 din 14. 07. 2023

La cultura de **CIREȘ și VIȘIN** - pentru prevenirea și combaterea organismelor dăunătoare: **Ciuruirea frunzelor de sămburoase** (*Stigmina carpophyla*), **Antracnoza cireșului** (*Coccomyces hiemalis*), **Monilioza fructelor** (*Monilinia laxa*), **Păduchele din San-José** (G1, tr.3), (*Quadraspidiotus perniciosus*), **acarienii, afide, insecte defoliatoare.**

Ciuruirea frunzelor de sămburoase (*Stigmina carpophyla*).

După dez mugurire, pe frunze apar pete mici, brun-cenușii, înconjurate de un halou mai închis la culoare. Țesutul din dreptul petelor se necrozează și cade, astfel că frunza capătă aspect de ciuruire; petele se și pot uni între ele, caz în care perforațiile devin mari, de formă neregulată. La un atac intens, pomul se va desfrunzi timpuriu. În perioadele cu umiditate atmosferică mare boala se extinde pe lăstarii verzi și pe fructe.



Antracnoza cireșului este provocată de (*Coccomyces hiemalis*).

Ciuperca atacă frunzele uneori și pedunculii, fructele și lăstarii. Pe partea inferioară a frunzelor apar pete mici cafenii care variază până la purpuriu. Pe partea superioară a frunzelor se observă pete punctiforme, purpurii numeroase, unite în caz de atac puternic. În dreptul petelor, mai ales pe partea inferioară a frunzelor se formează leziuni din care erup pustule mici (acervuli) cu fructificațiile ciupericii, pulverulente, de culoare albă-murdar. Frunzele puternic atacate se usucă și cad din luna iunie, în luna iulie pomii ajung să fie dezfrunziți.

Monilioza fructelor (*Monilinia laxa*). Ciuperca atacă aproape toate

speciile pomicele sămburoase (cireș, vișin, cais, piersic, nectarin, prun) și semințoase (măr, păr, gutui). Atacul de monilioză se manifestă în primăverile reci și ploioase, favorizat de umiditatea crescută, temperaturile scăzute și de leziunile produse de grindină, boli sau dăunători și poate cauza pierderi mari la speciile afectate, prin ofilirea unui număr mare de ramuri cu frunze și flori (arsura moniliană). În timpul verii, când fructele au ajuns aproape de maturitate, apar pe suprafața lor pete brune care se întind și cuprind pulpa în profunzime. În scurt timp, fructul putrezește aproape în totalitate, deseori căzând din pom. Dacă temperatura este ridicată și atmosfera umedă, pe suprafața fructului, în dreptul zonei putrezite, apar fructificațiile ciupericii, dispuse în cercuri concentrice.



Păduchele din San-José - *Quadraspidiotus perniciosus* este o specie polifagă, întâlnindu-se pe un număr de peste 200 specii de plante gazdă. Dintre numeroase plante cultivate, preferă speciile precum: mărul, părul, prunul, piersicul, caisul, ciresul, visinul etc. Pomii afectați stagnează în dezvoltare, se usucă începând de la varf și în decurs de câțiva ani se usuca total. Producția de fructe scade foarte mult. Fructele provenite de la pomii atacați sunt mici, patate și au o valoare comercială scăzută. Formează colonii pe scoarța tulpinilor și ramurilor, pe frunze și pe fructe. Se hrănește înțepând și sugând sevă, injectând odată cu aceasta, în țesuturi, enzime care descompun celuloza și colorează țesutul lemnos și pulpa fructelor în roșu sau roșu-violet. Țesuturile respective se necrozează și se înroșesc în jurul locurilor de fixare a insectei.

Acarienii, dintre aceștia, cei mai periculoși sunt:

acarianul roșu al pomilor (*Pannonychus ulmi*), acarianul roșu comun (*Tetranychus urticae*). Sunt dăunători polifagi ce atacă mai multe specii pomicele. Dezvoltă 5-6 generații pe an (chiar mai multe în condiții favorabile), se hrănesc cu seva mugurilor, a frunzelor, petalelor și separelor, cauzând deficiențe de hrană a fructelor cu substanțe nutritive.



Pannonychus ulmi



Tetranychus urticae

Afide, există nenumărate specii de afide, însă cele mai răspândite la noi sunt *Myzus persicae*, *Hyalopterus pruni*, *Aphis gossypii*, *Aphis pomi*, *Macrosiphum avenae*, *Sitobion avenae*, *Metopolophium dirhodum*, *Rhopalosiphum padi* etc. Afidele se hrănesc cu seva plantelor. Substanța zaharoasă pe care o lasă în urma lor poate conduce la o aglomerare a ciupercilor, atrage furnicile și duce la inhibarea schimbului gazos, afectând procesul de fotosinteză. De regulă, grupuri dense de afide se localizează în apropierea principalelor vase care transportă seva în plantă. Totodată, pe frunze apar pete și atrofierii, frunzele se înnegresc și se răsucesc. Afidele excretă o substanță zaharoasă, care reprezintă un substrat potrivit pentru dezvoltarea unor agenți patogeni.



Insecte defoliatoare, cele mai întâlnite sunt omida păroasă a dudului (*Hyphantria cunea*), **fluturile cu abdomen auriu** (*Euproctis chryorrhoea*), **omida paroasa a stejarului** (*Limantria dispar*) și molia frunzelor (*Yponomeuta malinella*). Produc atac în stadiul de larvă. În primele vârste trăiesc grupate formând cuiburi specifice, după care larvele părăsesc cuiburile și încep să se hrănească cu frunze producând o defoliere puternică a pomilor. La invazii mari, pomii și arborii pot fi complet defoliați, iar producția compromisă. Atacurile repetate duc la debilitarea pomilor.

Pentru combatere utilizați una din variantele de mai jos:

1. SIGNUM /SYREX STAR - 0,5 kg/ha sau SCORE 250 EC / MAVITA 250 EC - 0,2 l/ha + DECIS 25 WG – 0,003% sau MOVENTO 100 SC – 0,1875% + VERTIMEC 1,8% EC - 0,1% până la 0,15% sau MILBEKNOCK EC – 0,05%;

2. MERPAN 50 WP – 0,25% sau FOLPAN 80 WDG /FLOVINE - 0,2% sau CAPTAN 80 WDG /CAIMAN - 0,15% (1,5 kg/ha) + POLECI / DECA 2,5 EC - 0,05 - 0,075 % sau MOSPILAN 20 SG - 0,025% - 0,03 % + ORTUS 5 SC – 1 l/ha sau NISSORUN 10 WP – 0,03%;

3. FLOWBRIX / COPPER-FIELD - 3,3 l/ha sau ZEAMA BORDELEZA TIP «MIF » – 1% + MOSPILAN 20 SG - 0,025% - 0,03 % + ORTUS 5 SC – 1 l/ha sau NISSORUN 10 WP – 0,03%;

Tratamentul se va efectua în perioada **16 – 21 iulie 2023 (exceptând soiurile târzii)**. La toate rețetele de tratament se poate adăuga îngrășământ foliar în concentrațiile recomandate de producător.

Alte Recomandări importante: Luati măsurile ce se impun pentru protecția mediului înconjurător !

- produsele se solubilizează separat, se omogenizează și apoi se pulverizează ;
- resturile de soluții sau apa rezultată în urma spălării echipamentelor de stropit nu trebuie să ajungă în apropierea apelor de suprafață, șanțuri etc.
- nu aplicați tratamentul dacă viteza vântului este mai mare de 4-5 m /s.
- citiți cu atenție și respectați recomandările de pe eticheta produsului pe care îl folosiți ;
- la realizarea amestecurilor se verifică compatibilitatea produselor, fizică și chimică.
- utilizați doar produse de protecția plantelor recomandate de CODEX - PEST EXPERT, pentru testele avertizate, omologate de către „COMISIA INTERMINISTERIALĂ DE OMOLOGARE A PRODUSELOR DE UZ FITOSANITAR”, avizate pentru a fi folosite pe teritoriul ROMÂNIEI .
- respectați normele de lucru cu produse de uz fitosanitar, pe cele de securitate a muncii, de protecție a albinelor și a animalelor !, conform ORDINULUI COMUN (Ord. 45/1991 al MAA ; 68/05.02.1992 Min.Mediului ; 15b/3404/1991 al Dep. Pentru Admin. Locală și 127/1991 al ACA din România, 1786/TB/1991 al Minist. Transporturilor). Produsele fitosanitare trebuie să fie utilizate în mod corespunzător. Utilizarea lor corectă include aplicarea principiilor bunelor practici fitosanitare și îndeplinirea condițiilor stabilite în conformitate cu articolul 31 și specificate pe etichetă. Aceasta respectă, de asemenea, dispozițiile Directivei 2009/128/CE și, în special, principiile generale de combatere integrată a dăunătorilor prevăzute la articolul 14 și în anexa III la respectiva directivă. În vederea protejării sănătății oamenilor și a animalelor, protecției albinelor și a mediului înconjurător, producătorii agricoli, persoane fizice sau juridice, care utilizează pe terenurile pe care le dețin produse de uz fitosanitar din grupele a III-a și a IV-a de toxicitate, au obligația să le depoziteze, să le manipuleze și să le utilizeze în conformitate cu instrucțiunile tehnice care le însoțesc, aprobate potrivit legii. Constituie contravenții următoarele fapte: - nerespectarea prevederilor art. 28 din Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009 privind introducerea pe piață și utilizarea produselor de protecție a plantelor autorizate; - nerespectarea de către utilizatori a prevederilor art. 67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr. 1.107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează: Nume și prenume fermier/soc. comercială..... Domiciliu fermier/sediul social al societății (Comuna, județul) Ferma (nume/număr, adresa).....

REGISTRU de evidență a tratamentelor cu produse de protecție a plantelor.

Data efectuării tratamentului	Cultura și locul unde este situat terenul	Tipul aplicării	Tratamentul efectuat				Numele persoanei responsabile pt efectuare a tratamentului. Semnătura	Data începerii recoltării produsului agricol	Nr și data doc prin care s-a dat în consum populației		
			Agenți de dăunare combătuți Boli/dăunători / buruieni	Denumire produs de protecție a plantelor folosit	Doza :					Supra-fața (ha)	Canti-tăți utilizate (kg/l)
					Omolo-gată	Folosi-tă					

(Conform Reg. CE nr. 1107/2009, art. 67, (1)) Producătorul agricol numerotează paginile registrului. Pe spatele registrului (pe ultima pagină) se menționează câte pagini conține registrul, purtând semnătura (și ștampila după caz) fermierului sau administratorului societății. Inspectorii Oficiului Fitosanitar pot sancționa fermierul, conform H.G. nr. 1230 din 12 decembrie 2012 privind stabilirea unor măsuri pentru aplicarea prevederilor Reg. (CE) nr. 1.107/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009 privind introducerea pe piața a produselor fitosanitare și de abrogare a Directivelor 79/117/CEE și 91/414/CEE ale Consiliului, art. 3, pct 1 (i), (1) Constituie contravenții următoarele fapte: i.) nerespectarea de către utilizatorii profesioniști a prevederilor art. 67 alin. (1) din Regulamentul (CE) nr.1.107/2009 privind menținerea evidenței pe o perioadă de cel puțin 3 ani a produselor de protecție a plantelor pe care le utilizează" (se sancționează cu amendă de la 8.000 lei la 10.000 lei).

IN ATENȚIA FERMIERILOR !!! Respectarea condițiilor de depozitare, manipulare și utilizare a produselor de protecție a plantelor în exploatarea agricolă, conform Ghidului de bune practici de utilizare și depozitare a produselor de protecție a plantelor, elaborat de AUTORITATEA NAȚIONALĂ FITOSANITARĂ. Pentru mai multe detalii accesați: <http://www.madr.ro/norme-de-eco-conditionalitate-in-domeniul-fitosanitar.html>.

Buletinul de avertizare îl puteți consulta accesând linkul: <https://www.anfd.ro/>, secțiunea Structuri teritoriale – Buletine de avertizare.

SEF SERVICIU
Dr. ing. Pogăcian Marian




Intocmit
Ing. Bologa Vasile

